

INFORME QUE ELABORA EL DR. JOAN MANUEL TRAYTER, CATEDRÀTIC DE DRET ADMINISTRATIU SOBRE LA PRESENCIA DELS PROCURADORS A LES VISTES ORALS DELS JUDICIS I SOBRE LA POSSIBILITAT DE QUE AQUESTS PUGUIN REALITZAR MANIFESTACIONS DURANT EL TRANCURS D' AQUESTES.

QÜESTIÓ PLANTEJADA

En data 1 de novembre de 2008, la Junta de Govern de l' Il·lustre Col·legi dels Procuradors dels Tribunals de Barcelona, davant de la queixa formulada per un col·legiat contra la actuació de la Magistrada- Jutgessa titular del Jutjat Primera Instància nº 34 de Barcelona, va acordar demanar un informe sobre la següent qüestió:

- La presència del procuradors a les vistes orals com a representants processals de les parts i la possibilitat de que aquests, en exercici de les funcions derivades d' aquesta condició, puguin realitzar manifestacions durant el seu transcurs.

MARC NORMATIU

PRIMER.- El marc normatiu general de la participació i les funcions que tenen atribuïdes tant procuradors com advocats durant la substanciació dels diferents processos, es el següent:

L' article. 24.1 de la Constitució que estableix:

"Todas las personas tienen derecho a obtener la tutela efectiva de los que jueces y tribunales en el ejercicio de sus derechos e intereses legítimos, sin que, en ningún caso, pueda producirse indefensión."

L' article. 542.1 de la LOPJ declara:

"1. Corresponde en exclusiva la denominación y función de abogado al licenciado en Derecho que ejerza profesionalmente la dirección y defensa de las partes en toda clase de procesos, o el asesoramiento y consejo jurídico."

Els apartat 1 y 2 de l' article. 543 de la LOPJ que estableix:

"1. Corresponde exclusivamente a los procuradores la representación de las partes en todo tipo de procesos, salvo cuando la ley autorice otra cosa"

2. Podrán realizar los actos de comunicación a las partes del proceso que la ley les autorice"

L' article 1. del Estatuto General de los Procuradores de los Tribunales de España (aprovat pel Reial Decret 1281/2002, de 5 de desembre) que, en referència a la funció de la procura afirma :

"1. La Procura, como ejercicio territorial de la profesión de Procurador de los Tribunales, es una profesión libre, independiente y colegiada que tiene como principal misión la representación técnica de quienes sean parte en cualquier clase de procedimiento.

2. Es también misión de la Procura desempeñar cuantas funciones y competencias le atribuyan las leyes procesales en orden a la mejor administración de justicia, a la correcta sustanciación de los procesos y a la eficaz ejecución de las sentencias y demás resoluciones que dicten los juzgados y tribunales. Estas competencias podrán ser asumidas de forma directa o por delegación del órgano jurisdiccional, de conformidad con la legislación aplicable"

L' article 38.1 d' aquesta mateixa norma, que amb respecte les obligacions dels procuradors estableix:

"Son deberes específicos de los procuradores todos aquéllos que les impongan las leyes en orden a la adecuada defensa de sus poderdantes y a la correcta sustanciación de los procesos y los demás que resulten de los preceptos orgánicos y procesales vigentes."

L' article 6. del Estatuto General de la Abogacia Española (Aprovat pel Reial Decret 658/2001, de 22 de juny) diu:

"Corresponde en exclusiva la denominación y función de abogado al Licenciado en Derecho que ejerza profesionalmente la dirección y defensa de las partes en toda clase de procesos, o el asesoramiento y consejo jurídico"

L' article 3.1 del Codi de la Advocacia Catalana que, en quant a les funcions dels advocats, diu:

"Els advocats estan habilitats per exercir en exclusiva les activitats professionals de direcció i defensa de les parts en tota mena de processos, com també l'assessorament i el consell jurídics."

Amb respecte la naturalesa de la relació específica entre els procuradors i els seus poderdants cal tenir present aquests preceptes:

L' article 27 LEC que estableix:

" A falta de disposición expresa sobre las relaciones entre el poderdante y el procurador, regirán las normas establecidas para el contrato de mandato en la legislación civil aplicable.

L' article 1709 del CC declara:

"Por el contrato de mandato se obliga una persona a prestar algún servicio o hacer alguna cosa, por cuenta o encargo de otra"

SEGON.- Un cop establert el marc normatiu general és el moment de determinar el marc normatiu particular en base al qual es configura la intervenció i les funcions que desenvolupen els procuradors durant la substanciació dels processos judicials. Amb aquesta finalitat, prendrem com a norma processal de referència la Llei 1/2000, de 7 de gener de Enjudiciament Civil (en endavant LEC), donat que els seus preceptes s' apliquen de manera supletòria, a falta de regulació específica continguda a les lleis processals encarregades de regular els diferents aspectes dels processos penals, laborals o contenciosos – administratius. Així, aquest marc normatiu (sens perjudici de

les especificitats contingudes a les diferents lleis processals) ve configurat pels següents preceptes:

a) L' article 23 LEC que, en referència a la representació processal de les parts, estableix:

" 1. La comparecencia en juicio será por medio de Procurador, que habrá de ser licenciado en Derecho, legalmente habilitado para actuar en el Tribunal que conozca del juicio.

2. No obstante lo dispuesto en el apartado anterior, podrán los litigantes comparecer por si mismos:

1. En los juicios verbales cuya cuantía no exceda de 900 euros y para la petición inicial de los procedimientos monitorios, conforme a lo previsto en esta Ley.
2. En los juicios universales, cuando se limite la comparecencia a la presentación de títulos de crédito o derechos, o para concurrir a Juntas.
3. En los incidentes relativos a impugnación de resoluciones en materia de asistencia jurídica gratuita y cuando se soliciten medidas urgentes con anterioridad al juicio."

La redacció del primer aparat d' aquest article, es fruit de la modificació portada a terme per la Disposició Final Primera de la Llei 16/2006, de 26 de maig, per la que es regula l' Estatut del Membre Nacional d' Eurojust i les relacions amb aquest òrgan de la Unió Europea. Abans de l' esmentada modificació la seva redacció era aquesta:

"La comparecencia en juicio será por medio de procurador legalmente habilitado para actuar en el tribunal que conozca del juicio."

Per tant, lo objecte i finalitat de la reforma, tal i com deriva de la seva exposició de motius es donar majors competències als procuradors en els diferents tràmits processals.

b) Així, els apartats 1º i 2º de l' article 25 LEC que, en referència a l' apoderament del que emanen les facultats del procurador, estableixen:

"1. El poder general para pleitos facultará al procurador para realizar válidamente, en nombre de su poderdante, todos los actos procesales comprendidos, de ordinario, en la tramitación de aquéllos.

El poderdante podrá, no obstante, excluir del poder general asuntos y actuaciones para las que la ley no exija apoderamiento especial. La exclusión habrá de ser consignada expresa e inequívocamente.

2. *Será necesario poder especial:*

1. *Para la renuncia, la transacción, el desistimiento, el allanamiento, el sometimiento a arbitraje y las manifestaciones que puedan comportar sobreseimiento del proceso por satisfacción extraprocesal o carencia sobrevenida de objeto.*
2. *Para ejercitar las facultades que el poderdante hubiera excluido del poder general, conforme a lo dispuesto en el apartado anterior.*
3. *En todos los demás casos en que así lo exijan las leyes."*

c) Els apartats 1º i 2º de l' article 26.2 LEC que, en referència als deures del procurador, estableixen:

"2. Aceptado el poder, el procurador quedará obligado:

1. A seguir el asunto mientras no cese en su representación por alguna de las causas expresadas en el artículo 30.

2. A transmitir al abogado elegido por su cliente o por él mismo, cuando a esto se extienda el poder, todos los documentos, antecedentes o instrucciones que se le remitan o pueda adquirir, haciendo cuanto conduzca a la defensa de los intereses de su poderdante, bajo la responsabilidad que las leyes imponen al mandatario

L' article 31 LEC que amb respecte l' intervenció de l' advocat als processos estableix:

1. Los litigantes serán dirigidos por abogados habilitados para ejercer su profesión en el tribunal que conozca del asunto. No podrá proveerse a ninguna solicitud que no lleve la firma de abogado.

2. Exceptúanse solamente:

- 1. Los juicios verbales cuya cuantía no exceda 900 euros y la petición inicial de los procedimientos monitorios, conforme a lo previsto en esta Ley.*
- 2. Los escritos que tengan por objeto personarse en juicio, solicitar medidas urgentes con anterioridad al juicio o pedir la suspensión urgente de vistas o actuaciones. Cuando la suspensión de vistas o actuaciones que se pretenda se funde en causas que se refieran especialmente al abogado también deberá éste firmar el escrito, si fuera posible.*

En base a la qüestió plantejada i un cop concretat el marc normatiu que ha determinar la seva resolució s' emet el següent:

INFORME

PRIMER.- LA REPRESENTACIÓ TÉCNICA DELS PROCURADORS COM A CONCRECIÓ DEL PRINCIPI DE POSTULACIÓ PROCESSAL.

La postulació processal, en paraules de la doctrina més autoritzada, consisteix en debatre, sol·licitar i instar els actes del procés. Amb respecte això, els litigants, donat que en la majoria de cassos manquen de coneixements tècnics, no tenen la capacitat de postular i, per aquest motiu, al nostre ordenament jurídic els ciutadans, a l' hora de reclamar la tutela judicial efectiva dels seus drets i interessos, de conformitat amb el que disposen els articles 542 i 543 de la LOPJ han de comparèixer davant dels òrgans judicials representats per procurador dels tribunals i assistits per Advocat. Aquesta és la regla general que, com diem, troba el seu fonament en la complexitat del nostre ordenament jurídic i en el tecnicisme de les lleis encara que, com tota regla, es troba puntualment excepcions en determinats supòsits previstos a les lleis

processals. Així, a tall d' exemple, en seu del procés civil, les excepcions es troben regulades als articles 23.2 i 31.2 de la LEC però, repetim, cal tenir present que fora d' aquests supòsits per comparèixer en judici resulta absolutament indispensable comptar amb la representació tècnica d' un procurador i amb l' assistència d' un advocat que seran els qui auxiliïn a la part en les seves actuacions processals i faran valdre els seus drets davant els òrgans jurisdiccionals configurant- se d' aquesta manera la seva actuació com una garantia de l' adequat funcionament de la Administració de Justícia.

Un cop apuntat lo anterior cal centrar l' objecte del present informe que no és altre que la determinació del contingut de la representació tècnica a tots els processos judicials que l' article 543.1 de la LOPJ atribueix als procuradors. Aquests es poden definir com autèntics coneixedors del Dret processal, en constant comunicació amb l' advocat, per l' aportació de notificacions, dades e instruccions sobre l' assumpte, perfectes coneixedors de l' Oficina Judicial, amb la que estan en contacte directe, col·laborant a la vegada amb aquesta i garantint amb la seva presència al procés el principi d' igualtat de les parts i de la seva comunicació.¹ Dit en altres paraules, els procuradors a la vista de les funcions de naturalesa pública que els atribueix el nostre ordenament jurídic juguen un paper essencial en la correcta substanciació dels diferents processos i sense la seva intervenció resulta molt difícil, per no dir impossible, el manteniment del nostre sistema jurídic- processal. En aquest sentit s' han pronunciat els nostres Jutjats i Tribunals mostrant-se especialment sensible davant aquesta qüestió la Audiència Provincial de Madrid que, entre altres, en la seva interlocutòria de 25 de gener de 2005 va manifestar:

“El artículo 23 de la Ley de Enjuiciamiento Civil establece la obligada comparecencia en juicio por medio de Procurador, que es quien representa a la parte, con las únicas excepciones que se relacionan en su número 2, dentro de las que no se halla el procedimiento aquí seguido, haciendo buena la voluntad del legislador plasmada en el apartado IX de la Exposición de Motivos de la Ley que considera a los Procuradores pieza importante del nuevo diseño procesal.

La relevante intervención representativa del Procurador, con trascendentes funciones dispositivas sobre el objeto del proceso, como pone de manifiesto el nº. 2 del artículo 414 de la Ley de Enjuiciamiento Civil, así como la presencia judicial en declaraciones, pruebas y vistas, cuya infracción sanciona el artículo 137 de la misma ley con la nulidad de pleno derecho de las correspondientes actuaciones, constituyen bases fundamentales sobre las que se asienta el proceso civil.

El mencionado artículo 414.2 no sólo exige que cuando no asistan personalmente las partes lo haga su Procurador, según la exigencia del artículo 23.1, sino que además impone que este lo haga con poder especial para renunciar, allanarse o transigir, de modo que si aquellas no concurrieren personalmente o de hacerlo por medio de Procurador no hubieren otorgado tal poder, se les tendrá por no comparecidos a la audiencia.

Així mateix, la funció de representació processal que els procuradors tenen legalment atribuïda presenta, per una banda, una vesant *ad intra* que es concreta en que son els únics professionals del dret que poden representar als diversos processos judicials a les parts (son els únics que ostenten la

---

¹ J. C. Sánchez García, “ La postulación: la representación técnica y la dirección letrada”, Procuradores. Revista del Consejo General de Procuradores de, nº 33, pág. 53

anomenada *capacitat de postulació*) i, per altra banda, un vesant *ad extra*, que es concreta en que els procuradors son la personificació processal de la part a la que representen quedant la seva relació, derivada de l'apoderament notarial o de la designació *apud acta*, sotmesa al règim jurídic del contracte de mandat previst a l'art. 1709 i següents del C. C.

Per altra banda, dintre de la funció de representació tècnic- processal que realitzen els procuradors s'ha de distingir entre:

I) Representació activa: un cop acceptat el poder, o designat *apud acta*, el procurador ha de complir amb el deures típics del encàrrec que es preveuen a l'art. 26 de la LEC entre el quals s'han de destacar els previstos als següents preceptes:

a) article 26.2 1º LEC:

" A seguir el asunto mientras no cese en su representación por alguna de las causas expresadas en el artículo 30"

El redactat d'aquest article resulta especialment interessant ja que conté l'expressió "*seguir el asunto*" que ve a constituir la obligació genèrica i "*principal*" de tot procurador durant la substanciació del procés judicial i dins la qual es poden englobar una diversitat de deures específics tant importants com transmetre documents a l'advocat o a la part, donar trasllat d'escrits, mantenir informada a la part, comunicar la impossibilitat de donar compliment a alguna obligació, etc. En definitiva, configura als procuradors com a veritables "guardians" de la correcta tramitació del procés juntament amb els secretaris judicials i la oficina judicial.

b) article 26.2. 2º LEC:

"transmitir al abogado elegido por su cliente o por él mismo, cuando a esto se extienda el poder, todos los documentos, antecedentes o instrucciones que se le remitan o pueda adquirir, haciendo cuanto conduzca a la defensa de los intereses de su poderdante, bajo la responsabilidad que las leyes imponen al mandatario"

Quando no tuviese instrucciones o fueren insuficientes las remitidas por el poderdante, hará lo que requiera la naturaleza o índole del asunto."

Novament en aquest precepte s'estableix un deure genèric que ha de regir l'actuació dels procuradors quan es manifesta que hauran de fer "*cuanto conduzca a la defensa de los interès de su poderdante*" a això se li ha d'afegir la clàusula de confiança a favor dels procuradors amb la que acaba aquest segon apartat en virtut de la qual si aquests no revessin instruccions o les rebudes fossin insuficients hauran d'actuar de la manera que millor protegeixi els interessos del seu poderdant, de conformitat amb la naturalesa de l'assumpte.

II) Representació passiva: Una altra important funció dels procuradors en els processos és la de ser receptors del conjunt de comunicacions i trasllats que es facin al seu poderdant durant la tramitació del litigi. D' aquesta manera, i de conformitat a les importants noves funcions que la LEC va atribuir a aquests tècnics del Dret, també s' estableixen tot un seguit de nous deures que es trobem regulats a l' article 28 de l' esmentada Llei processal, destacant especialment l' apartat 1º d' aquest precepte que disposa:

“Mientras se halle vigente el poder, el procurador oirá y firmará los emplazamientos, citaciones, requerimientos y notificaciones de todas clases, incluso las de sentencias que se refieran a su parte, durante el curso del asunto y hasta que quede ejecutada la sentencia, teniendo estas actuaciones la misma fuerza que si interviniera en ellas directamente el poderdante sin que le sea lícito pedir que se entiendan con éste”.

Veiem llavors, en primer lloc, que amb aquest redactat queda clar que les actuacions que realitzin els procuradors durant la substanciació del procés, com a representants tècnics de les parts, tindran la mateixa força que si intervinguessin aquestes directament, constituint aquest fet un dels pilars bàsics i fonamentals de la representació tècnica processal.

En segon lloc, també quedar clar que els procuradors, al intervenir als processos, actuen com enllaços entre l' òrgan jurisdiccional i el poderdant. Amb aquesta forma de comunicació Jutjat/Tribunal- procurador- part es pretén dotar d' una major celeritat al procés i en ella radica una de les raons que justifiquen la intervenció preceptiva als processos d' aquests professionals.²

Així doncs, i com a conclusió, els procuradors es poden definir com a veritables experts en Dret processal que tenen atribuïda una transcendental funció de naturalesa pública durant la substanciació dels diferents processos judicials com és la representació tècnica de les parts. Aquesta funció l' exerceixen de manera coordinada amb els advocats (que son els que, entre altres cosses, defensen i assisteixen tècnicament als litigants) i en col·laboració directa amb el Secretari judicial i la oficina judicial, i inclús en determinats supòsits com per exemple “*pedir la suspensión urgente de vistas o actuaciones*” (previst al incís 2º de l' article 31.2 LEC) podran actuar sense la intervenció dels advocats però sempre dins dels límits del seu mandat.

SEGON.- LA INTERVENCIÓ DELS PROCURADORS ALS DIFERENTES PROCESSOS REGULATS A LA LEC

A) Processos declaratius

En aquest supòsits la intervenció es sempre preceptiva, resultant inclús necessari un poder especial per aquells cassos en els que la part demandada pretén renunciar, transigir o aplanar-se en l' acte de la audiència prèvia (art. 25. 2 LEC)

---

² J. Guasp Delgado Comentarios a la Ley de Enjuiciamiento Civil, Vol. I, pàg. 129

També resulta preceptiva aquesta intervenció en el cas dels judicis verbals (aquells que es substanciaran per a reclamacions de quantitat inferiors a 3000 euros o bé per aquelles matèries previstes a l' article 250 LEC), amb l' única excepció, segons disposen els articles 23.2 i y 437.2º LEC. de les reclamacions de quantitats inferiors a 900 euros podent assumir en aquests casos tant el demandant com el demandat la seva pròpia representació. D' aquesta manera als apartats 1º i 2º de l' art. 443 LEC s' estableix:

"1.La vista comenzará con exposición por el demandante de los fundamentos de lo que pida o ratificación de los expuestos en la demanda si ésta se hubiera formulado conforme a lo previsto para el juicio ordinario.

2. Acto seguido, el demandado podrá formular las alegaciones que a su derecho convengan, comenzando, en su caso, por las cuestiones relativas a la acumulación de acciones que considerase inadmisibles, así como a cualquier otro hecho o circunstancia que pueda obstar a la válida prosecución y término del proceso mediante sentencia sobre el fondo."

Així veiem, que en els supòsits de reclamacions de quantitat inferiors a 900 euros, en principi, les parts no només assumeixen personalment la seva pròpia representació sinó que a més la Llei els permet actuar directament en judici en defensa dels seus drets e interessos.

No obstant, en aquests cassos cal tenir en compte la previsió continguda als apartats 1º, 2º i 3º de l' article 32 LEC, on es diu:

"1.Cuando, no resultando preceptiva la intervención de abogado y procurador, el demandante pretendiere comparecer por si mismo y ser defendido por abogado, o ser representado por procurador, o ser asistido por ambos profesionales a la vez, lo hará constar así en la demanda.

2. Recibida la notificación de la demanda, si el demandado pretendiera valerse también de abogado y procurador, lo comunicará al tribunal dentro de los tres días siguientes, pudiendo solicitar también, en su caso, el reconocimiento del derecho a la asistencia jurídica gratuita. En este último caso, el tribunal podrá acordar la suspensión del proceso hasta que se produzca el reconocimiento o denegación de dicho derecho o la designación provisional de abogado y procurador.

3. La facultad de acudir al proceso con la asistencia de los profesionales a que se refiere el apartado 1 de este artículo corresponderá también al demandado, cuando el actor no vaya asistido por abogado o procurador. El demandado comunicará al tribunal su decisión en el plazo de tres días desde que se le notifique la demanda, dándose cuenta al actor de tal circunstancia. Si el demandante quisiera entonces valerse también de abogado y procurador, lo comunicará al tribunal en los tres días siguientes a la recepción de la notificación, y, si solicitare el reconocimiento del derecho a la asistencia jurídica gratuita, se podrá acordar la suspensión en los términos prevenidos en el apartado anterior."

Veiem llavors, que tot i que en aquests processos no es preceptiva, si alguna de les parts (o totes dues) opta per comparèixer representada per un procurador aquest com a personificació processal del seu poderdant ha de poder intervenir en l' acte de la vista en els termes fixats als apartats 1º i 2º de l' article 443 de la LEC, es a dir, com ho faria personalment el propi demandant o demandat, donat que si per la Llei es permet, en aquests cassos, que siguin

les parts les qui compareguin personalment en judici amb més motiu s' ha de defensar que aquesta actuació pugui ser portada a terme per tècnics experts en Dret processal com son els procuradors dels tribunals.

B) Processos d' execució.

Als processos d' execució l' intervenció dels procuradors es preceptiva. Aquesta regla general presenta únicament 2 excepcions:

- a) Execucions de resolucions judicials dictades en processos judicials en els que no sigui preceptiva la seva intervenció
- b) Execucions derivades de processos monitoris sense oposició quan la quantitat per la que es despatxi execució sigui inferior a 900 euros.

Així, entre les diferents causes d' oposició a la execució per defectes processals que pot al- legar l' executat ens trobem amb la "*falta de capacidad o representación del ejecutante o no acreditar el carácter o representación con que demanda*" a través de l' incident d' oposició a la execució encara que la realització d' actuacions en el procés d' execució sense la intervenció de procurador, també es pot entendre que suposa una infracció de les normes reguladores d' aquest procés que podrà ser denunciada per via de l' article 562.1 LEC que senyala:

"Con independencia de la oposición a la ejecución por el ejecutado según lo dispuesto en los artículos anteriores, todas las personas a que se refiere el artículo 538 podrán denunciar la infracción de normas que regulen los actos concretos del proceso de ejecución"

Finalment, en quant la participació dels procuradors als processos d' execució cal recordar el que disposa l' article 590 LEC:

"A instancias del ejecutante que no pudiese designar bienes del ejecutado suficientes para el fin de la ejecución, el tribunal acordará, por providencia, dirigirse a las entidades financieras, organismos y registros públicos y personas físicas y jurídicas que el ejecutante indique, para que faciliten la relación de bienes o derechos del ejecutado de los que tengan constancia. Al formular estas indicaciones, el ejecutante deberá expresar sucintamente las razones por las que estime que la entidad, organismo, registro o persona de que se trate dispone de información sobre el patrimonio del ejecutado.

El tribunal no reclamará datos de organismos y registros cuando el ejecutante pudiera obtenerlos por sí mismo, o a través de su procurador, debidamente facultado al efecto por su poderdante."

Veiem llavors com a través del paràgraf segon d' aquest precepte s' esta atribuïnt de manera indirecta als procuradors una funció de vital importància per a la adequada substanciació d' aquests processos com es *la investigació del patrimoni del executat*. Es a dir, per regla general, seran la part o el seu procurador (com a representant processal d' aquesta) els encarregats esbrinar quina es la situació patrimonial de l' executat i de proporcionar a l' òrgan jurisdiccional la informació que sigui necessària per que aquest pugui procedir a embargar els bens suficients per satisfer el deute reclamat i obtenir

d' aquesta manera l' execució forçosa de la resolució judicial. Únicament quan aquesta labor hagi resultat infructuosa l' executant podrà demanar a l' òrgan jurisdiccional que es dirigeixi a les persones, organismes i entitat que per aquest es designin per tal d' obtenir aquesta informació. A més, en la practica, els procuradors també seran els encarregats de vetllar per que els manaments d' embargament que es dictin pel Jutjat es tramitin amb la diligencia i celeritat que resulta tan essencial i necessària per impedir que la resolució judicial no esdevingui materialment inexecutable.

C) Processos monitoris

En aquests processos, regulats de l' article 812 a 827 LEC, (i que constitueixen una de les principals novetats de la nova LEC) la intervenció dels procuradors, segons estableix l' article 814 LEC, si bé no es preceptiva per formular la petició inicial, si que ho es en els supòsits en els que es reclami una quantitat superior a 900 euros i el deutor s' oposi o bé quan no s' oposi i es procedeixi directament despatxar execució (article 818 LEC) ja que des de el moment en el que existeix la oposició el procés mutara en el declaratiu ordinari que correspongui segons la quantia (judici ordinari o judici verbal) i s' aplicaran les disposicions de la LEC relatives a la representació de les parts en aquests processos. D' igual forma si el deutor mante una posició passiva davant el requeriment de pagament resultaran d' aplicació les disposicions de la LEC relatives a la representació de les parts durant la substanciació dels processos d' execució de sentencies apuntades a l' apartat anterior.

D) Processos canviaris.

La intervenció dels procuradors a aquests processos (regulats de l' article 819 a 827 LEC) que únicament es substancien per reclamar els deutes continguts a lletres de canvi, xecs i pagares que compleixin amb els requisits de la legislació canviaria, es preceptiva quan el deute reclamat sigui superior a 900 euros i, al igual que en els processos monitoris, es produeixi una oposició del deutor (de la que es donarà trasllat al creditor- demandant amb citació per a la celebració de la vista de conformitat amb lo establert per l' article 440 LEC) o bé quan el demandat adopti un posicionament passiu donat que llavors es procedirà a despatxar execució per la quantitat reclamada de conformitat amb lo establert per la LEC en relació a l' execució de resolucions judicials, intervenint els procuradors en els termes assenyalats en els apartats anteriors.

TERCER.- LA INTERVENCIÓ DELS PROCURADORS EN ELS ACTES DE COMUNICACIÓ JUDICIAL.

Com ja s' ha dit amb anterioritat, la LEC no només ha reforçat les funcions que tradicionalment venien desenvolupant els procuradors sinó que, a més, els hi ha atorgat un paper molt important amb respecte els actes de comunicació del procés i el funcionament de la oficina judicial amb la finalitat de que siguin aquests professionals els que s' encarreguin de la recepció i trasllat dels escrits i documents presentats per les parts amb el conseqüent estalvi de feina i temps per al òrgan jurisdiccional que fins a les hores era l' encarregat de

portar a terme aquesta labor i fent desaparèixer d' aquesta manera els anomenats " temps morts" que transcorrien entre la presentació d' un escrit o document i la recepció per l' altre part.

La importància d' aquesta " nova" funció desenvolupada pels procuradors es veu reflectida a diversos preceptes de la LEC com ara l' article 276 que determina que el procurador d' una part haurà de donar trasllat d' una còpia dels escrits o documents que pretenguin presentar davant l' òrgan jurisdiccional al procurador o procuradors de les altres parts personades al procés. En aquesta línia, l' article 277 d' aquesta mateixa Llei processal disposa que no s' admetrà la presentació d' aquests escrits o documents si no hi ha constància de que s' hagi produït el mencionat trasllat preceptiu.

Així mateix, la importància i la transcendència del paper que juguen els procuradors en quant als actes de comunicació processal es pot apreciar en la regulació realitzada per l' article 278 LEC dels *efectes del trasllat amb respecte el transcurs i el còmput dels terminis*. D' aquesta manera veiem com a l' esmentat precepte s' estableix que quan l' acte del que s' hagi donat trasllat a través de procurador i del servei de comunicacions determini, segons la Llei, l' obertura d' un termini per portar a terme una actuació processal, aquest s' iniciarà sense intervenció de l' òrgan jurisdiccional i s' haurà de computar des de el dia següent al de la data en que s' hagi fet constar en les còpies entregades al servei de notificacions.

Per tant es pot afirmar que, de conformitat amb les disposicions de la LEC, el paper dels procuradors durant la substanciació dels diferents processos judicials no només es limita a la representació tècnica de les parts sinó que al ser els encarregats de la recepció i trasllat dels escrits i documents presentats actuen com a veritables enllaços entre aquestes i l' òrgan jurisdiccional i, en conseqüència, la practica d' actuacions processals essencials per a la obtenció de la tutela judicial dels drets e interessos depenen en gran part de la diligència amb que aquests professionals desenvolupin la referida funció.

Així en base al marc normatiu i als fonaments de dret anteriorment apuntats s' arriba a les següents,

CONCLUSIONS

PRIMERA.- Els procuradors dels tribunals son **tècnics experts en Dret processal** que tenen legalment atribuïdes unes funcions de naturalesa pública d' una gran importància per l' adequada substanciació dels diferents processos judicials com es la representació tècnica de les parts(art. 23.1 LEC) i el actuar com a nexes d' unió entre les parts i entre aquestes i l' òrgan jurisdiccional, al ser els encarregats de donar trasllat als seus poderdants tant dels actes de comunicació judicial com dels escrits i documents presentats per les representacions processals dels altres litigants personats a la causa (art. 276 i s.s LEC).

SEGONA.- Per aquest motiu, s' ha de concloure que tal i com es configura al nostre ordenament jurídic la intervenció dels procuradors als processos judicials *tenen el deure de participar en les actuacions i diligències que es vagin desenvolupant durant la seva substanciació de la manera en que millor es garanteixi la defensa dels drets e interessos dels seus poderdants* i, en conseqüència, **si durant el transcurs de les vistes o la resta d' actes judicials es produeix qualsevol incidència relativa a la representació de la part, els actes de comunicació judicial o sobre qualsevol altre qüestió de naturalesa formal, els procuradors (precisament en la seva condició de representants processals de la part i de tècnics experts en Dret processal) podran intervenir a l' acte posant en coneixement de l' òrgan jurisdiccional el que considerin adient en quant a les causes de l' esmentada incidència i a les seves possibles solucions, donat que es tracta de matèries directament connectades amb l' exercici de les funcions que tenen legalment atribuïdes.**

TERCERA.- Una interpretació que impossibilités la participació dels procuradors a les vistes orals constituiria **una vulneració del marc jurídic en que es regula la funció del procurador (en especial articles 23, 25, 26.2 LEC així com els articles 543 LOPJ i 24.1 de la Constitució)**. Es, per tant, una decisió nul·la de ple Dret per ser contrària a la finalitat i esperit del marc jurídic instaurat, en especial, per la reforma de la LEC portada a terme per la Llei 16/2006, de 26 de maig, (la denominada Eurojust) que precisament tant en el seu articulat com en la seva exposició de motius el que fa es potenciar el paper dels procuradors en els diferents processos judicials. No podem oblidar que no existeix cap prohibició en aquest sentit als preceptes que regulen els diversos tràmits processals.

QUARTA.- La existència d' un suposat estudi del Consejo General del Poder Judicial no pot desvirtuar les anteriors conclusions donat que:

- a) Un estudi, suposant que existeixi, no pot ser mai font del Dret
- b) Al respecte, el Consejo General del Poder Judicial només pot dictar actes unilaterals, d' obligat compliment pels Jutges i Tribunals mitjançant els seus acords, acord que en aquest cas tampoc podria restringir el paper dels procuradors a les vistes orals doncs al restringir les funcions i competències d' aquesta professió s' estaria prenent una decisió il·legal que vulneraria no només la llei sinó els drets de defensa emparats per l' art. 24.1 de la Constitució

Aquest es el meu informe que sotmeto a la consideració de qualsevol altre millor fonamentat en Dret.

Barcelona, 20 de novembre de 2008

Fdo. Joan Manuel Trayter
Catedràtic de Dret administratiu.